



گزارش صورتجلسه

عنوان جلسه: کمیسیون کشاورزی

تاریخ: ۱۴۰۳/۰۸/۲۳

روز: چهارشنبه

حاضرین در جلسه:

جناب آقای محمد مهدی شطرنجی، مدیر محترم امور باغبانی جهاد کشاورزی
 جناب آقای عباس حاجی حسینی، معاون محترم سازمان جهاد کشاورزی
 جناب آقای قاسم عسگری، عضو محترم هیئت علمی مرکز تحقیقات کشاورزی
 جناب آقای مسعود نیک سیرت، مدیر محترم بازاریابی پارک علم و فناوری یزد
 جناب آقای محمد حسین ملانوری، مدیر محترم حفظ نباتات جهاد کشاورزی
 جناب آقای سید اصغر نبوی زاده، کارشناس محترم باغبانی سازمان جهاد کشاورزی
 جناب آقای پهلوان پور، عضو محترم هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی یزد

دستور جلسه:

- ۱) چالش ها و فرصت های تولید و صادرات پسته
- ۲) برگزاری همایش اقتصاد روستا
- ۳) گزارش سفر خاتم

خلاصه مذاکرات:

کمیسیون کشاورزی اتاق بازرگانی یزد به منظور بررسی چالش ها و فرصت های صادرات پسته استان تشکیل جلسه داد. به گزارش روابط عمومی اتاق بازرگانی یزد در این جلسه رئیس کمیسیون کشاورزی گفت: در موضوع پسته مشکلات متعددی وجود دارد هم در زمینه کشت محصول، هم مشکلاتی که دولت ایجاد می کند و هم مسائل اقلیمی از جمله خشکسالی و سرمازدگی. مشکلات ناترازی انرژی هم بر این مشکلات افزوده است.

حسین پهلوان پور ادامه داد: ما در یزد سبزترین مغز پسته را داریم که چند نسل برای به ثمر نشستن آن زحمت کشیده اند؛ ولی در حال ازبین رفتن است.

وی با اشاره به مشکلات صادرکنندگان پسته گفت: صادرات پسته، وابسته به سرمایه صادرکننده است و با شرایط فعلی نمی توان صادرات کرد. به علت برخی بی مدیریتی ها، قیمت تمام شده پسته در ایران از کشورهای دیگر بالاتر است در نتیجه باید حاشیه سود را پایین بیاوریم و در دنیا هم قادر به رقابت با سایر کشورها نیستیم. با ادامه این روند در آینده جایگاه خود را در دنیا از دست خواهیم داد.

پهلوان پور پیشنهاد کرد با همراهی اتاق بازرگانی یزد، میز پسته یا انجمن پسته استان تشکیل شود تا بتواند مشکلات این حوزه را بررسی کند.

عباس حاجی حسینی معاون جهاد کشاورزی یزد با اشاره به اینکه در حوزه پسته ظرفیت‌های خوبی داریم گفت: پسته یکی از مباحث مهم در کشور در حوزه صادرات غیرنفتی است. نزدیک به ۵۵۰ هزار هکتار سطح زیر کشت کشور هست که حدود ۲۱۰ هزار تن طی دو سه سال گذشته تولید داشته‌ایم. در مقایسه با کشورهای پیشرفته که سابقه طولانی هم در کشت پسته ندارند نشان می‌دهد مشکل ما عملکرد ما در واحد سطح است.

حاجی حسینی ادامه داد: مشکل از اینجا ناشی می‌شود که هزینه تولید ما به شدت نسبت به محصول کشورهای دیگر بیشتر است. باتوجه به هزینه‌های تولید، امکان رقابت نداریم باید جوری برنامه‌ریزی کنیم که عملکرد را افزایش دهیم. در حال حاضر کشورهای اروپایی و شورهایمانند ترکیه و چین نیز در این زمینه در حال فعالیت و پیشی گرفتن از ما هستند. اگر به این وضعیت سروسامان ندهیم دیگر برای کشاورز از نظر اقتصادی، کشت پسته مقرون به صرفه نخواهد بود.

وی همچنین به موضوع آفات توکسین اشاره کرد و گفت: باید پروتکل بهداشتی در کشور تهیه شود تا بتوانیم این موضوع را مدیریت کنیم. در بحث آفات توکسین سیاسی بودن قوانین را نمی‌پذیرم؛ زیرا اخیراً ۸ نمونه ریجکتی در محصول پسته بود که آمریکا نیز در میان برگشتی‌ها بود و این یعنی موضوع سیاسی نیست.

معاون جهاد کشاورزی استان همچنین به موضوع ناترازی انرژی و قطعی برق اشاره کرد و گفت: میزان برق مصرف شده در بخش کشاورزی تنها ۳ درصد برق است و به اندازه یک کارخانه بزرگ نیست. در واقع کل برق کشاورزی ۷۰ مگاوات است؛ یعنی کمتر از مصرف برق یک کارخانه فولاد، بی‌مدیریتی و قطعی برق سبب خسارات زیادی به کشاورزان شده است.

وی تأکید کرد: باغات که از بین برود یک نسل زمان می‌برد تا دوباره این موجود زنده احیا شود و بتوان از آن استفاده کرد. در استان ما با مدیریت دو واحد صنعتی می‌توان از این حجم خسارات به کشاورزی کاست.

محمد مهدی شطرنجی مدیر امور باغبانی جهاد کشاورزی استان یزد نیز در این جلسه به تنزل جایگاه پسته ایران در دنیا اشاره کرد و گفت: در سه سال اخیر جایگاه عملکردی و تولید پسته ایران پایین‌تر آمده است. این در حالی است که در اعلام جایگاه پسته یزد در کشور نیز چالش داریم. از لحاظ تولید، دومین استان تولید پسته در کشور هستیم؛ ولی آمار ارائه شده به کشور درست نیست و جایگاه یزد را پایین‌تر نشان می‌دهد.

شطرنجی ادامه داد: در سال‌های اخیر به طور متوسط ۳ درصد از سهم صادرات غیر نفتی و ۲۰ درصد صادرات محصولات کشاورزی پسته است. صادرات بیش از ۶۰ درصد تولید پسته استان به کشورهای هند و چین و روسیه و ازبکستان است.

وی به محاسن و نواقص پسته کشور اشاره کرد و گفت: کیفیت و مغز سبز پسته ایرانی از محاسن پسته کشور است و از سوی دیگر در فراوری و بازار پسندی و اثرپذیری در بازار ضعف داریم.

شطرنجی تأکید کرد: بعد از کرونا فرهنگ مصرف خشکبار تغییر کرده همچنین به علت قیمت بالای این محصول، پسته سهم خود در آجیل و خشکبار خود را از دست می‌دهد. مصرف داخلی این محصول نیز بین ۱۰ تا ۳۰ هزار تن است که بعد از کرونا فرهنگ تغذیه تغییر کرده و به سمت خشکبار جایگزین رفته‌اند.

مدیر امور باغبانی جهاد کشاورزی استان یزد همچنین تأکید کرد: برای ازدست‌ندادن بازار هدف، باید قیمت تمام شده محصول پسته ترمیم شود. باید روی ارقام خاص مانند ارقام اکبری و احمد آقایی متناسب با ذائقه بازار هدف کار کرد. از سوی دیگر نباید روی نگهداشت محصول سرمایه‌گذاری کنیم.

وی همچنین پیشنهادهای در راستای اقتصادی نمودن تولید ارائه کرد و گفت: اعمال مدیریت علمی و ورد تحقیقات دانش‌بنیان در تولیدات باغی، ساماندهی زنجیره ارزش محصول پسته، تدوین بسته حمایت مالی از تولیدکنندگان به‌خصوص خرده‌مالکان، گسترش بازار با تأکید بر بازارهای داخلی، برنامه‌ریزی و ساماندهی شبکه توزیع پسته و کاهش دلالی و... از جمله پیشنهادهای در راستای اقتصادی کردن این محصول است.

شطنجی تصریح کرد: ضرورت رسیدن به یک ادبیات مشترک در این حوزه کاملاً محسوس است. در سال‌های جاری حدود ۷ همت خسارت به بهره‌برداران این حوزه شده که عمده دلایل آن ناترازی انرژی و قطع برق کشاورزان، خشکسالی، تنش خشکی، عدم تأمین رطوبت کافی و... بوده است. به‌رحال سیاست‌گذاری نادرست و عدم مدیریت صحیح در گذر زمان آثار مخربی در حفظ محیط‌زیست و کاهش سطح سبز تأمین‌کننده اکسیژن خواهد گذاشت.

قاسم عسگری عضو هیئت‌علمی مرکز تحقیقات کشاورزی نیز در این جلسه با اشاره به اینکه سال گذشته با تأکید استاندار وقت مصوب شده بود که برق کشاورزی قطع نشود گفت: اما در عمل این اتفاق صورت نگرفت و همین موضوع مشکلات زیادی برای بخش کشاورزی به وجود آورده است.

وی ادامه داد: در تغییرات اقلیمی، طبیعتاً بخشی از محصول را از دست خواهیم داد. مشکلات قطعی برق و کمبود آب نیز هست؛ اما باید موضوع آموزش را پر رنگ کرد. می‌توان با تقویت سیستم‌های آبیاری، تغییر مدار آب و... بهره‌وری را افزایش داد. جای خالی آموزش به کشاورزان حوزه پسته احساس می‌شود.

عسگری تأکید کرد: متأسفانه ما بازاریاب خوب در حوزه کشاورزی نداریم. یکی از دلایلی که پسته ایران در بازار جهانی به‌صورت جامبو و گونی و کارتونی فروخته می‌شود این است که بسته‌بندی به حدی قیمت را اضافه می‌کند که به‌صرفه نیست.

مسعود نیک‌سیرت مدیر بازاریابی پارک علم و فناوری یزد نیز در این جلسه گفت: تفاوت بین کشورها در دنیا در دسترسی به تکنولوژی است در حوزه پسته در دنیا از سال ۱۹۵۵ پتنت‌های بسیاری (دانش فنی و نوآورانه) ثبت شده و در حال افزایش است. کشور آمریکا بیشترین تکنولوژی را در این حوزه دارد در نتیجه پیشرفت دارد. ایران هیچ پتنتی در حوزه دانش فنی حوزه پسته ثبت نکرده است. باید سیستماتیک روی این موضوع برنامه‌ریزی کرد تا از دنیا عقب نمانیم. این یک سرمایه‌گذاری است؛ زیرا کشاورزی سنتی و غیردانش‌بنیان آینده روشنی ندارد.



پیشنهادات جلسه

پیشنهاد ۱

همایش ویژه راهکار استفاده از تکنولوژی در تحقیقات بازار برای دست اندرکاران حوزه کشاورزی برگزار گردد.

پیشنهاد ۲

کیفیت نامناسب نهاده‌های کشاورزی (سم، کود، و ...) در مسائل گمرکی در جلسه کارشناسی مورد بررسی قرار گیرد.

پیشنهاد ۳

موضوع قطع برق چاه‌های کشاورزی در زمان‌های نامناسب در جلسه با کارشناسان ذیربط مورد بررسی و برنامه‌ریزی درست برای اجرای مصوبه شورای امنیت ملی در این خصوص مد نظر قرار گیرد.

پیشنهاد ۴

امکان برگزاری یک جلسه سالیانه انجمن ملی کشور جهت ارتباط گیری و شناخت بهتر ظرفیت‌های پسته استان با هماهنگی انجمن کشوری پسته در یزد فراهم گردد.